

LA VAGA D'ESTIBADORS [1931]

UNA GUERRA SINDICAL AL PORT DE BARCELONA

EL CONFLICTE VA ESCLATAR QUAN LA CNT VA VOLER IMPOSAR QUE TOTS ELS OBRERS ESTIGuessin AFILIATS A L'ORGANITZACIÓ.

LA INSTAURACIÓ DE LA SEGONA REPÚBLICA ESPANYOLA, l'abril del 1931, va generar esperances de canvi, després dels anys de dictadura de Primo de Rivera i la crisi social que havia empobrit el país. Niceto Alcalá-Zamora va assumir el càrrec de president provisional el 14 d'abril, mentre molts treballadors confiaven en millores immediates en les seves condicions de vida. Tot i això, la lentitud dels avenços socials va generar frustració, que va donar lloc a mobilitzacions i vagues, impulsades per sindicats com la Confederació Nacional del Treball (CNT) i la Unió General de Treballadors (UGT).

A Catalunya, la situació era especialment tensa. El malesstar acumulat va esclatar el 27 de setembre del 1931, quan una multitud va assaltar la presó Model de Barcelona i va linxar diversos reclusos relacionats amb la repressió del règim anterior. A partir d'aquell moment, la conflictivitat social i política es va agreujar. Les vagues i les accions anarquistes es van intensificar i van provocar enfrontaments amb les forces de l'ordre. Mentrestant, el president de la Generalitat, Francesc Macià, intentava mantenir la calma en un clima d'inestabilitat creixent.

Les vagues van afectar els sectors econòmics principals de Catalunya, com ara el tèxtil, el de la construcció i el transport. El Port de Barcelona no en va quedar al marge. L'aturada de les instal·lacions va començar el 12 d'octubre del 1931, quan la CNT va voler imposar que tots els obrers estiguessin afiliats a l'organització per poder exercir les tasques.

Aquella mesura afectava diversos sectors del port, com ara els treballadors del cotó, els de la fusta i, especialment, els obrers del carbó mineral, que estaven afiliats a la UGT. Amb el transcurs dels dies, més sectors s'hi van veure in-

ARXIU FOTOGRÀFIC DE BARCELONA

volucrats, i van paralitzar no només el port, sinó també la indústria catalana, que no rebia les matèries primeres per a la producció de les seves fàbriques, cosa que agreujava la crisi econòmica i tensava encara més les relacions entre els diferents sindicats i el govern republicà.

Els protagonistes de l'aturada

Els estibadors del Port de Barcelona van ser el grup central d'aquella vaga, perquè feien una feina essencial per al moviment i per al desenvolupament del comerç marítim i industrial de la ciutat. I, per això, es van convertir en peces claus de la disputa, per a l'hegemonia sindical i per al control de les condicions laborals. La resistència a acceptar treballadors sense afiliació a la CNT, i la seva reacció davant de la contractació d'esquirols i d'obriers afins a altres sindicats, van convertir-los en els protagonistes del conflicte.

Després de setmanes de tensió, l'aturada va acabar amb la derrota dels vaguistes. Els treballadors es van veure forçats a tornar a la feina. Tot i la presència d'esquirols i la repressió per part de les autoritats, el Sindicat d'Estibadors i Desestibadors de la UGT va tenir un paper fonamental en la resolució del conflicte, i va contribuir a la negociació i a l'acord. També es van portar a terme diverses mesures repressives, com ara la detenció dels líders principals de la vaga i la clausura del Sindicat del Transport de la CNT.

ANTONI CASINOS

Autor del blog
envisitadecortesia.com

HO SABIES?

A la caça de l'esquirol

Els esquirols, treballadors que rebien una remuneració a canvi de no seguir la vaga, van tenir un paper destacat en

aquella aturada. Treballaven protegits per les forces policials. La premsa sindical era molt dura amb ells: "Ya les llogaré

el turno de limpiarse la roña gratis a esos sucios sujetos". Les amenaces es van complir i es van produir agressions. Per

protegir-se, se'ls van facilitar pistoles, que, segons la premsa sindical, després es van fer servir en alguns atracaments.